

Svenska folkets åsikter om en slutgiltig förvaring av det använda kärnbränslet 1986 - 2007

Forskningsprojektet
ENERGIOPINIONEN I SVERIGE

Per Hedberg
Sören Holmberg
maj 2008

Samhälle Opinion Massmedia (SOM) är en frågeundersökning som sedan 1986 genomförs varje höst av olika forskningsprojekt vid statsvetenskapliga institutionen, förvaltningshögskolan och institutionen för journalistik och masskommunikation vid Göteborgs universitet. Undersökningen med frågor om energi och kärnkraft har tidigare finansierats av Statens kärnavfallsnämnd (SKN), Statens kärnkrafts inspektion (SKI) och sedan 1999 av *Energimyndigheten*.

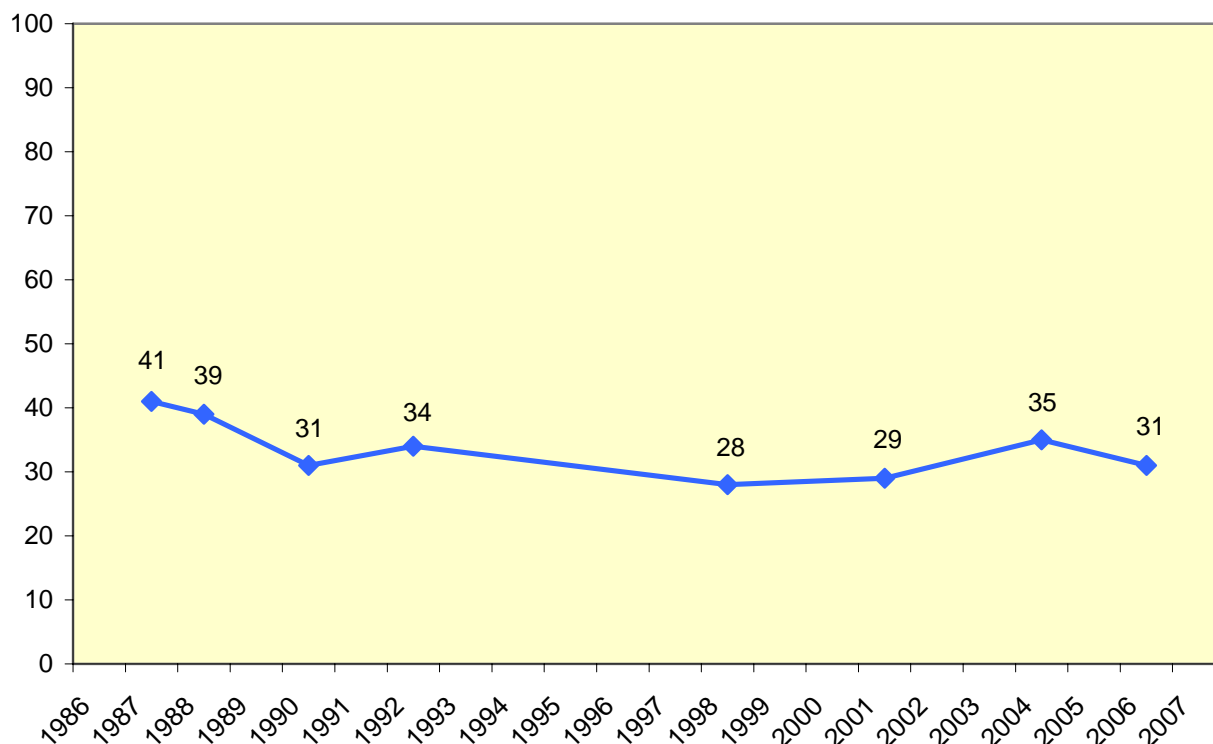
Tabell 1 Åsikt om förvaring av det använda kärnbränslet (procent)

fråga: ”Det finns olika åsikter om hur vi i Sverige skall slutförvara det högaktiva avfallet från kärnkraften, dvs det mest farliga avfallet. En del anser att det högaktiva avfallet en gång för alla ska slutförvaras så att det inte går att komma åt i framtiden, medan andra tycker att det skall slutförvaras så att framtidens människor kan övervaka och komma åt det. Vad anser Du?”

år	slutlig förvaring av det använda kärnbränslet			summa procent	antal personer	skillnad oåtkomlig – åtkomlig
	oåtkomligt	åtkomligt	ingen bestämd åsikt			
1986	--	--	--	--	--	--
1987	41	28	31	100	1626	+13
1988	39	35	26	100	1568	+4
1989	--	--	--	--	--	--
1990	31	34	35	100	1525	-3
1991	--	--	--	--	--	--
1992	34	35	31	100	1867	-1
1993	--	--	--	--	--	--
1994	--	--	--	--	--	--
1995	--	--	--	--	--	--
1996	--	--	--	--	--	--
1997	--	--	--	--	--	--
1998	28	42	30	100	1963	-14
1999	--	--	--	--	--	--
2000	29	38	33	100	1652	-9
2001	--	--	--	--	--	--
2002	--	--	--	--	--	--
2003	--	--	--	--	--	--
2004	35	34	31	100	1663	+1
2005	--	--	--	--	--	--
2006	31	33	36	100	1569	-2
2007	--	--	--	--	--	--

Kommentar: Resultaten omfattar enbart svarspersoner som kryssat för något svarsalternativ. Andelen personer som inte besvarat frågan varierar mellan 3 – 6 procent under åren. Frågan ej ställd markeras --.

Figur 1 Andel som anser att det använda kärnbränslet bör slutförvaras så att det inte går att komma åt i framtiden (procent)

Tabell 2 Andel som anser att det använda kärnbränslet bör slutförvaras så att det inte går att komma åt i framtiden efter social grupptillhörighet 1986-2007 (procent)

	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07
<i>kön</i>																						
man	--	34	32	--	28	--	28	--	--	--	--	--	23	--	--	26	--	--	31	--	27	--
kvinnna	--	48	44	--	34	--	40	--	--	--	--	--	33	--	--	32	--	--	39	--	35	--
<i>ålder</i>																						
15-30	--	35	36	--	26	--	29	--	--	--	--	--	25	--	--	23	--	--	27	--	26	--
31-60	--	41	38	--	31	--	33	--	--	--	--	--	28	--	--	27	--	--	34	--	30	--
61-85	--	50	46	--	38	--	42	--	--	--	--	--	33	--	--	37	--	--	41	--	38	--
<i>utbildning</i>																						
grundnivå/obl. nivå	--	--	50	--	39	--	40	--	--	--	--	--	37	--	--	40	--	--	43	--	38	--
mellannivå	--	--	37	--	31	--	33	--	--	--	--	--	28	--	--	28	--	--	36	--	32	--
universitet/högskola	--	--	25	--	20	--	26	--	--	--	--	--	21	--	--	21	--	--	26	--	26	--
<i>bostadsort</i>																						
ren landsbygd	--	43	44	--	36	--	34	--	--	--	--	--	28	--	--	32	--	--	38	--	34	--
mindre tätort	--	44	40	--	31	--	37	--	--	--	--	--	34	--	--	32	--	--	40	--	31	--
stad, större tätort	--	39	37	--	29	--	31	--	--	--	--	--	27	--	--	27	--	--	30	--	32	--
de tre storstäderna	--	33	30	--	30	--	34	--	--	--	--	--	24	--	--	26	--	--	36	--	27	--
<i>riksområde</i>																						
stockholms län	--	32	29	--	27	--	30	--	--	--	--	--	21	--	--	17	--	--	31	--	29	--
östra mellansverige	--	43	39	--	34	--	33	--	--	--	--	--	24	--	--	29	--	--	33	--	33	--
småland & gotland	--	39	41	--	25	--	30	--	--	--	--	--	28	--	--	40	--	--	32	--	26	--
sydsverige	--	39	39	--	34	--	34	--	--	--	--	--	27	--	--	30	--	--	36	--	31	--
västsverige	--	40	36	--	30	--	37	--	--	--	--	--	34	--	--	33	--	--	36	--	32	--
norra mellansverige	--	48	39	--	36	--	35	--	--	--	--	--	31	--	--	32	--	--	39	--	33	--
mellersta norrland	--	57	53	--	31	--	41	--	--	--	--	--	37	--	--	32	--	--	42	--	34	--
övre norrland	--	54	49	--	33	--	38	--	--	--	--	--	29	--	--	23	--	--	38	--	36	--
<i>familjeklass</i>																						
arbetarhem	--	47	47	--	38	--	38	--	--	--	--	--	34	--	--	35	--	--	39	--	34	--
jordbrukarhem	--	28	38	--	37	--	40	--	--	--	--	--	19	--	--	39	--	--	43	--	24	--
tjänstemannahem	--	40	33	--	25	--	30	--	--	--	--	--	25	--	--	24	--	--	34	--	32	--
högre tj.mannahem	--	27	23	--	18	--	27	--	--	--	--	--	19	--	--	20	--	--	23	--	27	--
företagarhem	--	34	33	--	30	--	36	--	--	--	--	--	21	--	--	22	--	--	28	--	31	--
<i>inkomst</i>																						
mycket låg	--	38	44	--	37	--	40	--	--	--	--	--	29	--	--	32	--	--	41	--	33	--
ganska låg	--	55	47	--	36	--	36	--	--	--	--	--	33	--	--	32	--	--	37	--	37	--
medel	--	45	38	--	31	--	31	--	--	--	--	--	29	--	--	28	--	--	31	--	29	--
ganska hög	--	35	43	--	29	--	36	--	--	--	--	--	28	--	--	28	--	--	33	--	32	--
mycket hög	--	34	26	--	24	--	27	--	--	--	--	--	20	--	--	23	--	--	31	--	24	--
<i>fackförening</i>																						
LO	--	47	44	--	34	--	36	--	--	--	--	--	34	--	--	37	--	--	40	--	34	--
TCO	--	39	32	--	27	--	28	--	--	--	--	--	29	--	--	21	--	--	32	--	32	--
SACO	--	28	36	--	22	--	27	--	--	--	--	--	16	--	--	16	--	--	29	--	20	--
samtliga	--	41	39	--	31	--	34	--	--	--	--	--	28	--	--	29	--	--	35	--	32	--

Kommentar: Personer som inte besvarat frågan ingår ej i procentbasen. Den femställda inkomstvariabeln bygger på en fråga om svarsperonernas hushållsinkomst. Genom åren har nivån i de olika svarsalternativen räknats upp och antalet svarsalternativ varierat. I tabellen har inkomstvariabeln sökts konstruerats så att om möjligt varje kategori innehåller ungefär lika antal svarspersoner. Indelningen av riksområden har utförts enligt följande: Östra Mellansverige - Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län; Småland och Gotland - Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län; Sydsverige - Blekinge och Skåne län; Västsverige - Halland och Västra Götalands län; Norra Mellansverige - Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län; Mellerst Norrland - Västernorrlands och Jämtlands län; Övre Norrland - Västerbottens och Norrbottens län.

Tabell 3 Andel som anser att det använda kärnbränslet bör slutförvaras så att det inte går att komma åt i framtiden efter politisk grupptillhörighet 1986-2007 (procent)

	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07
<i>partisympati</i>																						
v	--	34	32	--	42	--	34	--	--	--	--	--	26	--	--	29	--	--	44	--	38	--
s	--	48	44	--	36	--	36	--	--	--	--	--	30	--	--	28	--	--	36	--	35	--
mp	--	37	35	--	40	--	17	--	--	--	--	--	30	--	--	29	--	--	33	--	36	--
c	--	50	43	--	31	--	43	--	--	--	--	--	26	--	--	31	--	--	41	--	27	--
fp	--	37	29	--	27	--	32	--	--	--	--	--	20	--	--	30	--	--	24	--	23	--
kd	--	36	35	--	29	--	36	--	--	--	--	--	32	--	--	36	--	--	41	--	31	--
m	--	31	34	--	27	--	30	--	--	--	--	--	24	--	--	26	--	--	31	--	27	--
nyd	--	--	--	--	--	--	31	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
sd	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
övriga	--	30	40	--	30	--	43	--	--	--	--	--	33	--	--	21	--	--	31	--	32	--
<i>vänster-höger dim.</i>																						
klart till vänster	--	48	48	--	45	--	43	--	--	--	--	--	27	--	--	26	--	--	43	--	42	--
något till vänster	--	45	38	--	36	--	34	--	--	--	--	--	30	--	--	27	--	--	37	--	34	--
varken vänst./höger	--	42	40	--	31	--	35	--	--	--	--	--	32	--	--	33	--	--	36	--	32	--
något till höger	--	35	32	--	28	--	29	--	--	--	--	--	24	--	--	26	--	--	28	--	23	--
långt till höger	--	38	36	--	24	--	34	--	--	--	--	--	24	--	--	33	--	--	36	--	30	--
<i>grön-grå dimension</i>																						
klart gröna hållet	--	--	--	--	35	--	34	--	--	--	--	--	36	--	--	29	--	--	37	--	37	--
något gröna hållet	--	--	--	--	32	--	35	--	--	--	--	--	30	--	--	31	--	--	35	--	34	--
varken grön/grå	--	--	--	--	32	--	33	--	--	--	--	--	27	--	--	28	--	--	35	--	30	--
något gråa hållet	--	--	--	--	25	--	32	--	--	--	--	--	23	--	--	27	--	--	36	--	30	--
klart åt gråa håller	--	--	--	--	25	--	30	--	--	--	--	--	21	--	--	26	--	--	29	--	23	--
<i>politiskt intresse</i>																						
mycket intresserad	--	34	35	--	28	--	30	--	--	--	--	--	22	--	--	24	--	--	29	--	26	--
ganska intresserad	--	42	36	--	29	--	31	--	--	--	--	--	27	--	--	29	--	--	34	--	32	--
inte särskilt intr.	--	43	40	--	34	--	38	--	--	--	--	--	31	--	--	30	--	--	37	--	32	--
inte alls intresserad	--	40	49	--	36	--	36	--	--	--	--	--	26	--	--	28	--	--	33	--	36	--
<i>politikerförtroende</i>																						
stort förtroende	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	25	--	--	26	--	--	30	--	28	--
ganska litet förtr.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	28	--	--	31	--	--	35	--	33	--
mycket litet förtr.	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	34	--	--	32	--	--	42	--	33	--
<i>kärnkraftsåsikt</i>																						
avveckla kärnkraft	--	45	41	--	35	--	37	--	--	--	--	--	31	--	--	33	--	--	42	--	36	--
använd kärnkraft	--	29	33	--	27	--	27	--	--	--	--	--	25	--	--	26	--	--	33	--	32	--
san	--	41	39	--	31	--	34	--	--	--	--	--	28	--	--	29	--	--	35	--	32	--

Kommentar: Personer som inte besvarat frågan ingår ej i procentbasen. Måttet på den gröna dimensionen bygger på en fråga om ett miljövänligt samhälle. Frågan är formulerad som ett förslag där svarspersonerna ombeds bedöma om förslaget är mycket bra, ganska bra, varken bra eller dåligt, ganska dåligt eller mycket dåligt. Frågeformulering var: "Satsa på ett miljövänligt samhälle även om det innebär låg eller ingen tillväxt". Skalan från "mycket bra förslag" till "mycket dåligt förslag" har i tabellen omtolkats till ytterpunkter på en grön-grå dimension där "mycket bra förslag" motsvarar "klart åt det gröna hållet" och "mycket dåligt förslag" motsvarar "klart åt det gråa hållet". När det gäller frågan om kärnkraftsåsikt skiljer sig frågeformuleringen år 2000 - 2004 något åt från formuleringen åren 1996-1999. Svartalernativet "avveckla kärnkraften senast till år 2010" ändrades 2005 till "avveckla kärnkraften snarast". När det gäller frågan om politikerförtroende har svarkategorierna "mycket stort förtroende" och "ganska stort förtroende" slagits samman till "stort förtroende" i tabellen.

Tabell 4 Andel som anser att det använda kärnbränslet bör slutförvaras så att det inte går att komma åt i framtiden och massmediekonsumtion 1986-2007 (medeltal)

	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07
<i>läser morgonpress</i>																						
dagligen	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
5-6 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
3-4 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
1-2 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
mer sällan	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
aldrig/ej svar	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
<i>läser kvällspress</i>																						
dagligen	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
5-6 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
3-4 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
1-2 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
mer sällan	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
aldrig/ej svar	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
<i>lyssnar på Ekot</i>																						
dagligen	--																					
5-6 ggr/vecka	--																					
3-4 ggr/vecka	--																					
1-2 ggr/vecka	--																					
mer sällan	--																					
aldrig/ej svar	--																					
<i>ser Rapport/Aktuellt</i>																						
dagligen	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
5-6 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
3-4 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
1-2 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
mer sällan	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
aldrig/ej svar	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
<i>ser Nyheterna</i>																						
dagligen	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
5-6 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
3-4 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
1-2 ggr/vecka	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
mer sällan	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
aldrig/ej svar	--			--		--		--		--		--		--		--		--		--		--
samtliga	4,8	4,4	3,9	3,9	3,5	3,7	3,7	4,0	3,9	3,6	3,9	3,7	3,6	3,6	3,5	3,6	3,4	4,0	3,6	3,5	3,6	4,1

Arbete pågår

Kommentar: Personer som inte besvarat frågan ingår ej i procentbasen.